

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3To/135/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1614010283
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Molnárová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2016:1614010283.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Zuzany Molnárovej a členov senátu JUDr. Denisy Mészárosovej a JUDr. Petra Štífta v trestnej veci obžalovaného C. E., pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b/ Tr. zákona o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Malacky sp. zn. 2T/78/2014 zo 14. septembra 2015, na verejnom zasadnutí konanom dňa 10. mája 2016 takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. d / Tr. por. z r u š u j e sa napadnutý rozsudok v celom rozsahu.

Podľa § 322 ods. 3 Tr. por. sa obžalovaný

C. E., U.. XX.XX.XXXX H. G., R. R., R.
XXXX/XX, t. č. vo výkone trestu,

uznáva vinným, že

hoci mu z ustanovenia § 62 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a rozsudku Okresného súdu Malacky, č.k. 8P 124/2008 zo dňa 26.02.2009, právoplatného dňa 25.03.2009 vyplýva, že bol zaviazaný prispievať na výživu detí E.: G., U.. XX.XX.XXXX K. C., U.. XX.XX.XXXX, obaja bytom E., Q. XXX/XX sumou 100,-€ na každé z detí mesačne vždy do 15,-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky M. D.M., U.. XX.XX.XXXX, R. E., Q. XXX/XX, túto vyživovaciu povinnosť si riadne a včas neplní od marca 2008 až do súčasnosti, s výnimkou obdobia od 18.04.2011 do 04.10.2011, kedy bol obvinený vo výkone trestu odňatia slobody v Hrnčiarovciach, a od 14.07.2012 do 24.04.2014, kedy bol obvinený vo výkone trestu odňatia slobody v Justizanstalt Sonnberg, Hollabrunn, Rakúsku, kde si nahlásil svoju vyživovaciu povinnosť voči deťom G. K. C. E., čím mu vznikol za uvedené obdobie na bežnom výživnom na obe deti dlh vo výške 10.208,30,- € /vrátane septembra 2014/,

teda

najmenej tri mesiace v období dvoch rokov úmyselne neplnil zákonnú povinnosť vyživovať iného a čin páchal závažnejším spôsobom - po dlhší čas,

čím spáchal

prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b/ Tr. zák.

Za to sa
odsudzuje:

Podľa § 207 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 36 písm. l/, § 37 písm. m/, § 38 ods. 2, § 49 ods. 2 Tr. zák. k trestu odňatia slobody vo výmere 1 (jeden) rok.

Podľa § 48 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. sa obžalovaný na výkon trestu zaraďuje do ústavu so stredným stupňom stráženia.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Malacky sp. zn. 2T/78/2014 zo 14.09.2015 bol obžalovaný C. E. uznaný vinným z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b/ Tr. zák., na tom skutkovom základe, že

hoci mu z ustanovenia § 62 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a rozsudku Okresného súdu Malacky, č.k. 8P 124/2008 zo dňa 26.02.2009, právoplatného dňa 25.03.2009 vyplýva, že bol zaviazaný prispievať na výživu detí E.: G., nar. XX.XX.XXXX a C., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom E., Q. XXX/XX sumou 100,-€ na každé z detí mesačne vždy do 15,-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky M. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom E., Q. XXX/XX, túto vyživovaciu povinnosť si riadne a včas neplní od marca 2008 až do súčasnosti, s výnimkou obdobia od 18.04.2011 do 04.10.2011, kedy bol obvinený vo výkone trestu odňatia slobody v Hrnčiarovciach, a od 14.07.2012 do 24.04.2014, kedy bol obvinený vo výkone trestu odňatia slobody v Justizanstalt Sonnberg, Hollabrunn, Rakúsku, kde si nahlásil svoju vyživovaciu povinnosť voči deťom G. a C. E., čím mu vznikol za uvedené obdobie na bežnom výživnom na obe deti dlh vo výške 12.008,30,- €.

Za to mu bol podľa § 207 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 49 ods. 2, § 36 písm. l/, § 37 písm. m/ a § 38 ods. 2 Tr. zák. uložený trest odňatia slobody vo výmere 15 (pätnásť) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. bol na výkon trestu zaradený do ústavu so stredným stupňom stráženia.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote uvedenej v ustanovení § 309 Tr. por. odvolanie obžalovaný C. E., ktoré písomne zdôvodnil konštatujúc, že v predchádzajúcom rozsudku zo dňa 16.02.2015 bol uznaný vinným podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b/ Tr. zák. a odsúdený na 12 mesiacov nepodmienečne do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Voči tomuto rozsudku podal odvolanie (len obžalovaný) a odvolací súd uznesením sp. zn. 3To/369/2015 dňa 27.05.2015 zrušil rozsudok a vec vrátil okresnému súdu aby ju znovu prejednal a rozhodol, pričom odvolací súd dal do pozornosti zásadu zákazu zmeny k horšiemu, ktorú však prvostupňový súd v novom rozhodnutí nerešpektoval, pretože i keď odvolanie nebolo podané v neprospech obžalovaného tomuto uložil prísnejší trest odňatia slobody vo výmere 15 mesiacov. Ďalej vytýka, že mu nebolo umožnené využitie ustanovenia o účinnej ľútosti. Záverom žiada o pochopenie a vyhovieť jeho odvolaniu.

Na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu obhajca obžalovaného uviedol: „Po tom, ako bolo referované máme za to, že skutočne prišlo k zhoršeniu stavu v neprospech obžalovaného, pretože jednak bola navýšená suma dlžného výživného a takisto aj výška trestu. Máme za to, že nie je možné takto postupovať nad rámec podanej obžaloby bez vyjadrenia obžalovaného. Máme za to, že je na mieste znovu rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu I. stupňa na nové prejedanie a rozhodnutie pretože nebol rešpektovaná príkaz nadriadeného súdu. „

Zástupkyňa krajskej prokuratúry poukazujúc na § 327 ods. 2 Tr. por. vyslovila názor, že nie je možné, aby bol takto navýšený trest a preto navrhla, aby súd zrušil napadnutý rozsudok, upravil výšku dlžného výživného a aby obžalovanému uložil trest vo výmere ako bol uložený v prvom odsudzujúcom rozsudku.

Obžalovaný predniesol: „Ja som si vedomý toho, že som výživné platiť mal, ale som ho riadne neplatil ale dodávam, že o deti som sa riadne staral. Aj potom ako sme naše spolužitie ukončili a sme sa rozišli o deti som sa staral, tieto bežne odo mňa dostávali rôzne veci. Zvlášť dávam do pozornosti dobu, kedy som prestal platiť, pretože som sa znovu oženil, vyženil som jedno dieťa a o toto som sa riadne staral. Chodili sme na dovolenky, kupoval som im rôzne veci aj oblečenie, hlavne keď som sa vrátil z F.. Pre svoju hlúposť som bol vo VTOS aj v cudzine. Ja uznávam, že som vinný a výživné som neplatil, ale som potrestaný už tým, že vlastné deti so mnou nechcú komunikovať. Čo sa týka pani oprávnenej i

napriek tomu, že ja som vždy v ústave alimenty prihlásil ona nikdy ústavu nepotvrdila. Chcem k nej uviesť, že klame a trvám na tom, že o deti som sa staral aj som im kupoval rôzne veci. Ja sa cítim vinný ale rozhodne nie v odseku 3. ..Chcem uviesť, že ohľadne detí sme mali dohodu, ktorú som dodržiaval, o deti som sa aj staral a pokiaľ viem tak starostlivosť zanedbávala práve matka.....Ja súhlasím, aby som bol potrestaný, ale nie v odseku 3. Je mi ľúto, že to takto dopadlo.“

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 315 Tr. por.) primárne konštatoval prípustnosť odvolania (§ 306 ods. 1 Tr. por.) a absenciu dôvodov na rozhodnutie podľa § 316 ods. 1 alebo ods. 3 Tr. por. a preto podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, riadiac sa pritom zásadou, že na chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. a dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného je dôvodné.

Podľa § 2 ods. 10 Tr. por.: Orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav vecí, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Podľa § 2 ods. 12 Tr. por.: Orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Podľa § 322 ods. 3 Tr. por.: Odvolací súd rozhodne sám rozsudkom vo veci, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený alebo doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom. V neprospech obžalovaného môže odvolací súd zmeniť napadnutý rozsudok len na základe odvolania prokurátora, ktoré bolo podané v neprospech obžalovaného; vo výroku o náhrade škody tak môže urobiť aj na podklade odvolania poškodeného, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody.

Na základe podaného odvolania, odvolací súd zistil, že rozhodnutím prvostupňového súdu došlo k porušeniu ustanovení Trestného zákona (§ 321 ods. 1 písm. d/ Tr. por., pre ktoré je nutné rozsudok považovať za nezákonný.

Prioritne je potrebné uviesť, že vo veci už raz bolo súdom prvého stupňa rozhodované a to rozsudkom zo 16.02.2015, ktorý bol na podklade odvolania obžalovaného odvolacím súdom dňa 27.05.2015 pod sp. zn. 3To/39/2015 zrušený v celom rozsahu a to z dôvodu jeho predčasnosti pre podstatné chyby konania, ktoré napadnutým výrokom rozsudku predchádzali, najmä preto, že boli porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie vecí, ako aj právo obhajoby (§ 321 ods. 1 písm. a/ Tr. por.), boli zistené chyby rozsudku najmä pre nejasnosť a neúplnosť jeho skutkových zistení, nevysporiadanie sa so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie (§ 321 ods. 1 písm. b/ Tr. por.), pričom vznikli aj pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov, na ktorých objasnenie treba dôkazy opakovať alebo vykonať ďalšie dôkazy (§ 321 ods. 1 písm. c/ Tr. por.) v dôsledku ktorých došlo aj k porušeniu ustanovení trestného zákona (§ 321 ods. 1 písm. d/ Tr. por.).

Odvolací v tomto zrušujúcom rozhodnutí vytykal prvostupňovému súdu, že i keď obžalovaný C. E. na hlavnom pojednávaní vyhlásil, že je vinný zo spáchania skutku a pozitívne odpovedal aj na všetky otázky položené mu podľa § 333 ods. 3 písm. c/, d/, f/, g/, h/ Tr. por., tomuto vyhláseniu však predchádzal, podľa názoru krajského súdu, nesprávny postup prvostupňového súdu v nasledovnom. Okresný prokurátor predniesol obžalobu, ale zo zápisnice o hlavnom pojednávaní nie je zrejmé, či modifikoval výšku dlžného výživného. Je zistiteľné, že obžaloba bola podaná 04.08.2014 a hlavné pojednávanie bolo vykonané 16.02.2015 tj. s odstupom 6 mesiacov. V skutkovej vete obžaloby je jednoznačne uvedené, že výška výživného je 9.808,30€, z hlavného pojednávania- konkrétne prednesu obžaloby prokurátorom nie je zrejmé, či pri prednese došlo zo strany prokurátora k úprave dlžného výživného, nakoľko trestný čin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 Tr. zák. je konaný až do doby, kým je vyhlásený rozsudok súdu prvého stupňa (§ 122 ods. 13 Tr. zák.) Ak vzápätí obžalovaný na hlavnom pojednávaní urobil vyhlásenie

o vine a odpovedal aj na otázku či rozumie čo tvorí podstatu skutku, ktorý sa mu kladie za vinu (§ 333 ods. 3 písm. c/ Tr. por.) tak nie je jasné a zistiteľné ohľadne akej sumy dlžného výživného vlastne vyhlásenie o vine urobil, keď v odsudzujúcom rozsudku je v skutkovej vete uvedená suma dlžného výživného tj. 10.208,30€.

Po odstránení procesných nedostatkov, zopakovaní dôkazov z hlavného pojednávania, ktoré sa na žiadosť obžalovaného konalo dňa 14.09.2015 v jeho neprítomnosti, len za účasti obhajcu a prokurátora (výsluchom svedkyne M. D., prečítaním listinných dôkazov), teda po splnení pokynu krajského súdu, súd prvého stupňa vo veci rozhodol napadnutým rozsudkom.

Pri plnení revíznej povinnosti krajský súd zistil, že skutok bol súdom prvého stupňa ustálený na základe dôkazov vykonaných na hlavnom pojednávaní, pri dodržaní zásad bezprostrednosti, priamosti a ústnosti ako aj pri rešpektovaní práva obžalovaného na obhajobu. Dôkazy boli vykonané spôsobom a v rozsahu a následne aj vyhodnotené v zmysle zásad uvedených v § 2 ods. 10, ods. 12 Tr. por.

Z predloženého spisového materiálu odvolací súd zistil nasledovné:

Okresná prokuratúra Malacky podala dňa 04.08.2014 pod sp. zn. 1Pv 187/14/1106-8 obžalobu na obžalovaného C. E. pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b/ Tr. zák. Súd vo veci, ešte pred zrušením prvého rozsudku vydaného v tejto veci, vykonal hlavné pojednávanie (dňa 16.02.2015 - čl. 99), na ktorom obžalovaný v zmysle § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. por. vyhlásil, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe.

Vzhľadom na vyhlásenie obžalovaného súd postupoval podľa § 257 ods. 5 Tr. por. a položil obžalovanému otázky uvedené v § 333 ods. 3 písm. c/, d/, f/, g/, h/ Tr. por., pričom obžalovaný na všetky odpovedal „áno“. Súd následne, po kladnom stanovisku prokurátora, rozhodol tak, že prijal vyhlásenie obžalovaného, vyhlásil, že dokazovanie ohľadne priznaného skutku sa nevykoná a vykoná sa len dokazovanie ohľadne výroku o treste.

V nadväznosti na uvedené je potrebné zdôrazniť to, že v prvom rozsudku okresného súdu v skutkovej vete bolo jasne uvedené, že do času vyhlásenia rozsudku je dlh na výživnom vo výške 10.208,30 €, ktorá skutočnosť sa tým obžalovanému stala známou práve z vydaného rozhodnutia. To, že k tejto okolnosti nebol riadne poučený a zo zápisnice o hlavnom pojednávaní konanom dňa 16.02.2015 nevyplývalo, že by obžalovaný bol uzrozumený s úpravou dlžného výživného vo svoj neprospech, bol rozsudok zrušený, avšak len na základe odvolania obžalovaného, bolo možné napraviť v konaní pred súdom po zrušení prvého rozsudku, ktorú skutočnosť obžalovaný nevyužil, pretože na hlavné pojednávanie určené na deň 14.09.2015 tj. po zrušení veci nadriadeným súdom, bol riadne a včas predvolaný a prípisom doručeným okresnému súdu dňa 31.08.2015 požiadal o vykonanie pojednávania v jeho neprítomnosti a keďže v danom čase už existoval dôvod na povinnú obhajobu, bolo pojednávanie vykonané za účasti obhajcu obžalovaného, čím nebolo možné odstrániť odvolacím súdom predtým vytykané pochybenia. Teda obžalovaný v čase hlavného pojednávania konaného 14.09.2015 (čl. 146) už vedel, že dlžné výživné je upravené v jeho neprospech na sumu 10.208,30 €. V danom okamihu prvostupňový súd dospel k záveru, že vec môže spoľahlivo rozhodnúť aj v neprítomnosti obžalovaného C. E. a tak aj urobil. Účasť obžalovaného na hlavnom pojednávaní je jeho právom, nie však povinnosťou.

Pri rozhodovaní o vine obžalovaného C. E. však prvostupňový súd znovu pochybil keď uznal obžalovaného vinným zo žalovaného prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b/ Tr. zák. pri úprave skutkovej vety v časti výšky dlžného výživného v neprospech obžalovaného. Teda oproti rozsudku zo dňa 16.02.2015, kedy ustálil výšku dlžného výživného na sumu 10.208,30,- € znovu uznal obžalovaného vinným za súčasnej úpravy výšky dlžného výživného na sumu 12.008,30,- € v neprospech obžalovaného, pričom zásadným spôsobom porušil zásadu zákazu reformatio in peius, pretože odvolanie proti prvému odsudzujúcemu rozsudku podal len obžalovaný.

Obdobne nesprávne postupoval prvostupňový súd aj pri rozhodovaní o druhu a výmery trestu. V prvom odsudzujúcom rozsudku zo 16.02.2015 bol obžalovanému C. E. uložený trest odňatia slobody vo výmery jeden rok, pričom v ostatnom rozsudku bol zvýšený na výmeru pätnásť mesiacov za porušenia zásady zákazu zmeny k horšiemu.

K uvedenému konajúci senát dodáva, že možnosť zmeny rozhodnutia súdu prvého stupňa v neprospech obžalovaného vo výroku o vine a treste je podmienená odvolaním prokurátora podaným v neprospech obžalovaného, pričom v prejednávanej trestnej veci nikdy prokurátor odvolanie proti obžalovanému nepodával. Zásada zákazu zmeny k horšiemu sa týka nielen výroku o treste (zákaz reformatio in peius), ale aj výroku o vine, vrátane zmien k horšiemu v skutkovej vete rozsudku.

V nadväznosti dáva odvolací súd zvlášť do pozornosti ustanovenie § 327 ods. 2 Tr. por., ktoré prvostupňový súd opomenul a porušil, a podľa ktorého zákaz zmeny k horšiemu, ak bol napadnutý rozsudok zrušený len v dôsledku odvolania podaného v prospech obžalovaného, sa netýka len trestu (zákaz reformatio in peius), ale všetkých výrokov vrátane skutkových zistení právneho posúdenia skutku, prípadne aj ďalších výrokov, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad.

V kontexte s uvedeným potom v celom rozsahu posúdil odvolacie námietky obžalovaného C. E. ako opodstatnené a dôvodné a na podklade týchto pristúpil ku korekcii rozsudku.

Krajský súd po zhodnotení všetkých skutočností vzhľadom na uvedené potom jednak upravil skutkovú vetu tak, že uznal obžalovaného za vinného konštatujúc, že tento hoci mu z ustanovenia § 62 zák. č. 36/2005 Z. z. o rodine a z rozsudku Okresného súdu Malacky sp. zn. 8P/124/2008 zo dňa 26.02.2009, právoplatného 25.03.2009 vyplýva, že bol zaviazaný prispievať na výživu mal. detí E., G. nar. XX.XX.XXXX a C. nar. XX.XX.XXXX obaja bytom E., Q. XXX/XX sumou 100,- Eur na každé dieťa mesačne, vždy do 15 dňa v mesiaci vopred k rukám matky M. D. nar. XX.XX.XXXX bytom E., Q. XXX/XX, túto vyživovaciu povinnosť si riadne a včas neplnil od marca 2008 až do 27.06.2015 kedy nastúpil obžalovaný výkon trestu, s výnimkou obdobia od 18.04.2011 do 04.10.2011 kedy bol obžalovaný vo výkone trestu a od 14.07.2012 do 24.04.2014 kedy bol obžalovaný vo výkone trestu v Rakúsku, kde nahlásil svoju vyživovaciu povinnosť voči mal. deťom, čím mu vznikol za uvedené obdobie na bežnom výživnom na obidve deti dlh vo výške 10.208,30,- €/vrátane septembra 2014/, tak ako tomu bolo v prvom odsudzujúcom rozsudku.

Čo sa týka druhu a výmery trestu ktorý uložil, vzhľadom na vyššie rozvedený zákaz reformatio in peius, obžalovanému C. E. uložil rovnaký trest odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom zo 16.02.2015 vrátane ustálených poľahčujúcich (§ 36 písm. l/ Tr. zákona) a priťažujúcich (§ 37 písm. m/ Tr. zák.) okolností a ustanovenia § 49 ods. 2 Tr. zák., vo výmere 1 (jeden) rok a postupom podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. ho na výkon uloženého trestu zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Podľa presvedčenia súdu takto uložený trest odňatia slobody bude na obžalovaného dostatočne výchovne vplývať, aby sa vyvaroval v budúcnosti trestnej činnosti

Vzhľadom k vyššie uvedenému odvolací súd rozhodol tak ako je citované vo výroku tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok.